“En l’art, la crítica social s’ha de fer amb respecte i coneixement”

Raquel Moron (Sabadell, 1975) és la directora del festival Inund’Art, que tindrà lloc a Girona entre divendres i diumenge vinent, com una “mostra d’art contemporani amb tots els sentits”

Raquel Moron, amb el seu mural ‘Paternitat’, a l’entrada del centre cívic del Barri Vell-Mercadal JOAN SABATER.

Com comença aquesta història d’art i compromís?Jo vaig arribar a Vidreres als 6 anys. Al cap d’uns anys, un grup de joves vam muntar l’esplai de Vidreres per fer activitats en què participessin tant joves com infants. Aquella experiència em va marcar molt: en un esplai aprens molt a saber-te organitzar, a implicar-te socialment, a participar en la cultura d’una manera molt activa. Per a mi va ser realment la base de tot el que he fet després.I el següent pas?Vaig estudiar dret, amb la idea de canviar el món, però aquest és un sector professional en què cal ser molt camaleònica per adaptar-te als seus criteris, i jo no ho soc.Va acabar la carrera?Sí, i amb bones notes. Com a voluntària vaig treballar en un projecte d’inserció social i laboral a la presó de Figueres, i també en un projecte d’assessoria jurídica gratuïta a la Font de la Pólvora. I mentre acabava la carrera a Girona, a les tardes anava a la Mercè a pintar.Ara té temps per fer-ho?Dedico moltes hores a la creació. La meva part d’artista visual s’impregna de tots aquests interessos socials. Jo defineixo la meva obra com senzilla, profunda i molt directa. Però quan treballo en la meva obra no faig crítica social, o hi apareix d’una manera molt subjacent, perquè considero que són temes que s’han de tractar amb molt de respecte i coneixement de causa. De vegades veig molt poca implicació en artistes que aparentment fan crítica social.Què creu que haurien de fer?No n’hi ha prou que un fotògraf plasmi un moviment social, sinó que també hi hauria de col·laborar. A Inund’Art [http://www.inundart.org] vam tenir el cas d’un artista que no hi va voler participar perquè deia que la seva obra havia d’estar en un museu, quan per a nosaltres el més important és que l’art arribi al carrer i estigui molt a prop de la gent. També és cert que, quan jo m’implico en un moviment social, és habitual que a l’hora de repartir responsabilitats, diguin: “Raquel, que és l’artista, pot fer la seva performance” [riu]. Jo soc molt tímida i prefereixo estar servint a la barra. Per crear, prefereixo la intimitat del meu estudi.Quan va començar a treballar en centres cívics?Cap al 2003, aproximadament, vaig unir el meu treball social, creatiu i educatiu en el Projecte Artístic per a la Transformació Social, que actualment continuo desenvolupant a través de l’associació Art-Crea. Marta Combis em va cridar per desenvolupar el projecte en diversos centres cívics de Girona, i vaig començar a treballar amb joves del Pont Major. La idea era que ells mateixos acabessin desenvolupant el seu propi projecte artístic, en una experiència tant personal com grupal i també molt social, perquè es tractava que retornessin també alguna cosa al seu entorn més immediat amb una mirada transformadora. Després he treballat també en altres centres cívics amb dones, amb refugiats i amb altres col·lectius que, en general, formen part d’aquest 20% de població que té dificultats per accedir a la cultura.Com a espectadors?Sobretot com a protagonistes de l’art i de la cultura. Per això vaig ser una de les promotores de la xarxa Artibarri, per potenciar arreu del país l’art com a eina de transformació social.I això es porta a la pràctica?A Girona no s’acaba d’entendre: a l’àmbit municipal, per un costat va la cultura i, per un altre, l’acció social, i així es reflecteix en els pressupostos. El Mapa Cultural de Girona demostra que l’àrea de cultura no valora prou els centres cívics, tot i que hi ha professors

molt bons. De fet, jo vaig començar la carrera de belles arts i la vaig deixar perquè vaig veure que podia aprendre més als centres cívics.Què proposa per apropar l'art als barris?Potser s'hi podrien portar artistes que desenvolupessin els seus projectes amb la implicació directa de la gent del barri, com ja ho fa La Volta de Sant Narcís.No creu que l'art contemporani fa una mica de por a la gent?Ho entenc, en part, perquè hi ha alguns artistes que desenvolupen molt el concepte, la idea, i no tant la seva plasmació visual. Però l'art contemporani també inclou sovint la idea del joc i és fresc i participatiu. Sempre li dic a la gent que no es capfiqui si no entén una obra, perquè l'art s'ha de viure amb el cor i es vol interpretar amb el cervell.Inund'Art és un festival o una mostra d'art?És com una barreja entre mostra i trobada, perquè els artistes tinguin un espai on poder exposar les seves obres, perquè sovint els circuits són molt tancats. Aquest any serà, més que mai, una mostra d'art amb tots els sentits, perquè en molts casos es demanarà a l'espectador que hi participi i interactuï, que visqui i senti experiències.

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 29-05-2018 Pàgina 64

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1402389-en-l-art-la-critica-social-s-ha-de-fer-amb-respecte-i-coneixement.html